

DEONTOLOGIE-CODE

1. DEONTOLOGIE-CODE, DOEL EN TOEPASSING

1.1.- De Belgische Kamer van Deskundigen voor Kunstvoorwerpen heeft deze deontologie-code opgesteld die het geheel van zijn leden bindt door op algemene wijze de plichten van de deskundige vast te leggen.

1.2.- De BKDK, bewaker van deze deontologie-code, is de enige die gemachtigd is om wijzigingen aan de bestaande artikelen aan te brengen of om nieuwe schikkingen uit te vaardigen.

1.3.- De BKDK zal erop toezien dat deze deontologie-code door al zijn leden wordt nageleefd.

2. DEFINITIE VAN DE DESKUNDIGE

2.1.- Definitie van de deskundige : De deskundige in kunstvoorwerpen is de erkende specialist wiens oordeel, binnen een gegeven discipline, berust op een reële bevoegdheid en ervaring die hem toelaten zich als gezaghebbend te doen gelden in de context van de huidige kennis van zaken.

2.2.- De kwalificatie van « specialist » kan slechts toegekend worden aan practici wier morele en professionele integriteit erkend is en die een hoogstaande bevoegdheid verkregen hebben in een of verscheidene specialiteiten van een gelijksoortige discipline. De « specialisten » worden bepaald door de aard, de geografische oorsprong en door het tijdperk van het voorwerp.

2.3.- De deskundige is een specialist die in staat is :

- de aard, de oorsprong en het tijdperk van realisatie van een kunstvoorwerp of van een verzameling onderworpen aan zijn oordeel, te bepalen ;
- de beschadigingen, wijzigingen en herstellingen die een werk eventueel onderging, op te sporen ;
- een schaal van gemiddelde waarden van het genoemde object op te stellen, als handelswaarde of als vervangingswaarde ;
- borg te staan voor al zijn beweringen en aan te tonen door het bewijs te leveren van de gegrondheid van zijn oordeel in functie van de studies en de kennis op de dag van het onderzoek ;
- een objectief oordeel te vellen over alle feiten of voorwerpen binnen zijn bevoegdheid.

3. TAKEN VAN DE DESKUNDIGE

3.1.-De deskundige heeft de taak zijn wetenschappelijke, technische en juridische ervaring en bevoegdheid in te zetten in alle bestudeerde gevallen en werken die hem onderworpen worden, voor zover de eisen van deze opdrachten overeenstemmen met de regels van eer, moraal, wettelijkheid en redelijkheid.

3.2.- De deskundige moet zijn functie eerlijk, rechtschapen en billijk uitvoeren. Hij moet volledig onafhankelijk zijn in zijn oordeel en handeling ten overstaan van de fysische en rechtspersoon met wie hij in betrekking staat.

3.3.- Hij moet zich onthouden van elke actie die de titel van deskundige schade zou kunnen berokkenen, meer bepaald door

- overeenkomsten, gekende of verborgen, die als doel of als resultaat hebben de vrije markt aan te tasten of door handelingen gesteld ten nadele van een opdrachtgever of ten nadele van een andere deskundige ;
- het gebruiken van zijn naam en zijn titel van deskundige voor misleidende commerciële reclame ;
- het aanbieden van tendentieuze werken of het stellen van welwillende onderzoeken ;

- elke handeling die de normale arbeidsvoorwaarden zouden belasten met onrechtmatige voordelen ;
- de aanvulling van elke korting of commissieloon buiten de in het vak gebruikelijke bezoldiging.

3.4.- Onder voorbehoud van de wettelijke of contractuele bepalingen die hem ervan vrijwaren, zijn de deskundige en zijn medewerkers gehouden aan het beroepsgeheim. Hij moet adviezen beperken tot de feiten die het voorwerp van zijn opdracht uitmaken.

3.5.- De deskundige bindt er zich toe zijn mandaat of opdracht uit te voeren onder technische en materiële omstandigheden die hem toelaten zijn rol ten volle uit te voeren. Hij mag desgevallend gebruik maken van geactualiseerde onderzoeksmethoden, zonder evenwel gebonden te zijn door de wetenschappelijke besluiten.

3.6.- Iedere deskundige is eraan gehouden de tussen hem en zijn opdrachtgever afgesproken termijnen te eerbiedigen voor het neerleggen van zijn deskundigenverslag. Indien beroepsomstandigheden of persoonlijke redenen hem ertoe dwingen de vraag tot tussenkomst uit te stellen of indien hij deze moet weigeren, moet hij de zaak zo regelen, na gezamenlijk akkoord met zijn opdrachtgever, om het hem voorgestelde mandaat aan een confrater over te maken.

3.7.- De deskundige heeft de plicht zich voortdurend in de loop van zijn beroepsbezigheid bij te scholen.

3.8.- De deskundige moet de stagiairs die hem erom vragen, naast de praktische kennis gehaald uit de uitoefening van zijn beroep, ook de morele kwaliteiten evenals de algemene deontologische principes, die in deze Code worden herhaald en die het vak eer bewijzen, onderwijzen.

4. VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DESKUNDIGE

4.1.- De deskundige is de enige verantwoordelijke voor de studies en werken waarvan hij de auteur is.

4.2.- Elk verslag, getuigschrift, certificaat of document, opgesteld in het kader van zijn opdracht en die zijn aansprakelijkheid bindt, moet zijn met de hand geschreven handtekening en datum dragen.

4.3.- In het kader van zijn opdracht, dekt zijn verantwoordelijkheid de werken van zijn medewerkers.

4.4.- Overeenkomstig artikel 5 van de statuten van de Belgische Kamer van Deskundigen voor Kunstvoorwerpen, zal de deskundige geen onderzoek uitoefenen buiten de vakken waarin hij gespecialiseerd is.

4.5.- Indien hem gevraagd wordt kunstvoorwerpen te onderzoeken die onder een tak vallen die niet de zijne is, moet hij zich laten bijstaan door een of meerdere leden van de Kamer, bevoegd in deze materie. Indien het advies van een lid van de Kamer wordt ingewonnen in verband met het onderzoek van minder belangrijke kunstwerken die vallen onder een andere specialiteit dan de zijne, kan het lid indien het naar eer en geweten oordeelt in staat te zijn een oordeel over dit onderwerp te kunnen geven, dit doen onder zijn aansprakelijkheid.

4.6.- Wanneer de deskundige, de medewerking wenst van andere confraters om zijn opdracht tot een goed einde te brengen, zal hij het akkoord van zijn opdrachtgever vragen. Dit akkoord moet de verdeling van de nieuwe aansprakelijkheden bepalen.

4.7.- De deskundige is aansprakelijk voor alle documenten of voorwerpen die hem werden toevertrouwd met het oog op de goede uitvoering van zijn opdracht. Hij is verplicht deze terug te geven bij het einde van zijn opdracht.

4.8.- Indien de deskundige de documenten of voorwerpen die hem werden toevertrouwd niet heeft kunnen terug bezorgen, wordt hij vijf jaar na het beëindigen van de opdracht bevrijd van elke aansprakelijkheid met betrekking tot hun bewaring.

4.9.- Ingeval van stopzetting van de activiteiten zonder dat een professionele opvolger ze overneemt, treft de deskundige de nodige schikkingen om zijn dossiers aan de rechtmatige persoon over te maken met inachtneming van het beroepsgeheim.

5. REGELS VAN BEROEPSCOLLEGIALITEIT

5.1.- De deskundige moet ten overstaan van zijn confraters, tot welke specialiteit ze ook behoren, een loyale, beleefde en collegiale houding aannemen. Hij moet zich onzegggen van elke oneerlijke concurrentie, onder meer door kritiek of zwartmaken. Hij moet het cliënteel van zijn confraters eerbiedigen.

5.2.- De deskundige ontzegt zich ten overstaan van zijn confraters van elk frauduleus maneuver, zoals het feit leugenachtige referenties te doen gelden.

5.3.- De deskundige heeft de taak de kwaliteit van het werk van een confrater niet in twijfel te trekken die hem bij een gemeenschappelijke opdracht is voorafgegaan, maar hij mag op vraag van deze laatste overgaan tot een tegenonderzoek waarvan hij de volledige aansprakelijkheid op zich neemt in geval van geschil.

5.4.- Indien de opdrachtgever verschillende gespecialiseerde deskundigen laat handelen voor eenzelfde probleem, maar op verschillende ogenblikken, is het de gespecialiseerde deskundigen niet verboden over te gaan tot een gezamenlijke raadpleging in het belang van de gemeenschappelijke opdracht. In dit geval kunnen de verslagen gescheiden dan wel samen opgesteld worden.

5.5.- Indien na gemeen overleg, in de loop van een deskundigen-opdracht, de opdrachtgever de deskundige door een andere wenst te vervangen, zal een billijke compensatie tussen beide deskundigen meoten worden voorzien.

5.6.- Bij geschillen die geen oplossing hebben gevonden tussen de deskundige die voorafging en de opdrachtgever, is de deskundige tot voorzichtigheid gehouden en dient hij zonder bijzondere voorzorgsmaatregelen, te vermijden andersluidende adviezen of kritieken te uiten.

5.7.- De deskundige mag het advies van een confrater die niet belast werd met de opdracht inwinnen, maar hij mag er zelf mondeling niet naar verwijzen, of de naam van de geraadpleegde confrater vermelden zonder geschreven akkoord van deze laatste die hierbij zijn advies zal bevestigen.

5.8.- In het kader van hun onderzoek kunnen deskundigen occasioneel raad vragen aan collega's die ook lid zijn van de Belgische Kamer van Deskundigen in Kunstwerken. Wanneer deze op vrijwillige basis bijstand verlenen, zijn zij ontslagen van elke verantwoordelijkheid, behoudens de bepalingen in de voorgaande artikelen.

6. HONORARIA

6.1.- De bezoldiging van de deskundige gebeurt onder de vorm van honoraria.

6.2.- De berekening van de honoraria en de kosten gebeurt volgens de honorariumschalen die van toepassing zijn, gepubliceerd door de Belgische Kamer van Deskundigen in Kunstvoorwerpen, behoudens bijzondere schikkingen die vrij overeengekomen zijn voor de opdracht tot onderzoek.

6.3.- Indien, bij een onderzoek, de deskundige van oordeel is dat men moet overgaan tot een wetenschappelijke analyse, waarvoor hij de technische middelen niet bezit om dit persoonlijk te doen, zal hij ervoor zorgen een voorafgaand akkoord van zijn opdrachtgever te verkrijgen om de bijkomende kosten die hieruit voortvloeien aan te rekenen.

6.4.- Het afstaan van een deel van de honoraria tussen deskundigen is enkel toegelaten in de gevallen waarin een deelname aan de opdracht aanleiding heeft gegeven tot het opstellen van een honorarium-staat door de deskundige die met de opdracht belast werd.

6.5.- Elke verdeling van honoraria tussen deskundigen en een derde persoon zijn verboden.

7. RECHTEN VAN DE DESKUNDIGE

7.1.- De deskundige is de auteur van zijn onderzoeken of werken en deze vormen hierdoor zijn uitsluitende eigendom die hij desgevallend voor de bevoegde rechtbanken kan verdedigen.

7.2.- De deskundige verplicht er zich toe de originele documenten die hij heeft kunnen opstellen teneinde zijn oordeel te vellen en die zijn eigendom zijn, te bewaren. De deskundige maakt gebruik van de beste documenten die hij kan raadplegen en verplicht er zich toe er een kopie van te bewaren indien ze bijgedragen hebben tot de bewijslevering. Onder document wordt verstaan elk attest, origineel certificaat van kunstenaar of elk ander bewijs.

7.3.- Hij mag zijn mandaat of opdracht niet uitvoeren onder beperkende voorwaarden voor zijn vrijheid van werken of die de kwaliteit van zijn onderzoek zouden kunnen schaden.

7.4.- In geval van conflict met zijn opdrachtgever en zo hij rechten te doen gelden heeft en hij van oordeel is dat de documenten of voorwerpen die hem voor onderzoek werden overhandigd, zijn waarborg vormen, kan hij, behoudens wettelijke bepalingen of andersluidende reglementen, in afwachting van een oplossing van het conflict deze aan wettelijk bevoegd sekwester overmaken.

7.5.- De deskundige beschikt over de vrije keuze van zijn rechtstreekse hulpmiddelen om zijn opdracht tot een goed einde te brengen. Niemand kan hem de hulp van een derde opleggen indien hij deze niet heeft goedgekeurd.

8. REDENEN VAN VERWERPING EN VAN STOPZETTING VAN MANDAAT

8.1.- De redenen voor verwerping door de deskundige zijn de volgende :

- indien hijzelf/zijzelf of zijn echtgenote/haar echtgenoot een persoonlijk belang heeft bij de uitvoering van zijn mandaat. Onder echtgeno(o)t(e) moet men voor dit artikel verstaan, elke persoon die met de deskundige of een van de partijen in gemeenschap leeft,
- indien hijzelf/zijzelf of zijn echtgenote/haar echtgenoot schuldeiser, schuldenaar, vermoedelijke erfgenaam of schenker van een van de partijen of van de echtgeno(o)t(e) van een van hen is,
- indien hijzelf/zijzelf of zijn echtgenote/haar echtgenoot familie of verwant zijn, tot en met de vierde graad, van een van de partijen of de echtgeno(o)t(e) van een van hen,
- indien er een proces tussen hem/haar en zijn echtgenote/haar echtgenoot en van de partijen of van de echtgenoot van een van hen aan de gang is,
- indien er een band van ondergeschiktheid bestaat tussen de deskundige en zijn/haar echtgeno(o)t(e) en van de partijen of de echtgeno(o)t(e) van een van hen,

- indien er een belangrijke vijandigheid bestaat tussen hem/haar echtgeno(o)t(e), een van e partijen of de echtgeno(o)t(e) en een van hen. Zo kunnen de redenen van verwerping die voorafgaan ook van toepassing zijn op de mogelijke vennoten van de deskundige.

8.2.- De deskundige moet er zich van vergewissen dat alle arbeidsvoorwaarden die nodig zijn op de opdracht tot een goed einde te brengen, vervuld zijn. In tegengesteld geval moet hij zich erop toeleggen deze voorwaarden aan zijn opdrachtgever en medewerkers van deze laatste op te leggen. Indien hij stoot op uitingen van slechte wil, op tegenkantingen of zelfs op ongerechtvaardigde weigeringen en dat dit resultaten van zijn werken kunnen vervalsen, heeft de deskundige het recht zijn tussenkomst te onderbreken, onder voorbehoud van andersluidende contractuele bepalingen en zonder afbreuk te doen aan zijn recht op bezoldiging.

9. DISCIPLINE

9.1.- De vastgestelde overtredingen op deze Deontologie-code worden voor de Raad van Bestuur van de Belgische Kamer van Deskundigen voor Kunstvoorwerpen gebracht die zich zal richten naar de bepalingen van het Huishoudelijk Reglement om te straffen.

9.2.- De disciplinaire maatregelen zijn deze voorzien in artikels 8 tot 17 van het Huishoudelijk Reglement van de Belgische Kamer van Deskundigen voor Kunstvoorwerpen, opgemaakt overeenkomstig artikels 45 en 46 van de statuten.

27 februari 1995.